

Dictamen núm. 4/2007, relatiu a la modificació de la llei 10/2000, de 30 de novembre del Consell Econòmic i Social, i el Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel decret 128/2001, de 9 de novembre

Dictamen núm. 4/2007, relatiu a la modificació de la Llei 10/2000, de 30 de novembre del Consell Econòmic i Social, i el Reglament d'organització i funcionament, aprovat pel decret 128/2001, de 9 de novembre

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a), incís segon de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 4, lletra a), incís segon del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. La Llei del Consell Econòmic i Social (CES), Llei 10/2000, de 30 de novembre, fou aprovada l'any 2001 i ha estat modificada en una ocasió (concretament, l'article 18), a través de la Llei 11/2002, de 23 de desembre, de mesures tributàries i administratives, com a conseqüència de la necessitat de *funcionaritzar* la seva plantilla i com a pas previ a la inclusió d'aquesta en la relació de llocs de treball de la comunitat. D'altra banda, el seu Reglament d'organització i funcionament fou aprovat l'any 2001, mitjançant el Decret 128/2001, de 9 de novembre i ha estat modificat en dues ocasions: a través del Decret 131/2002, de 18 d'octubre, actualment derogat, i a través del Decret 109/2006, de 22 de desembre, per donar la possibilitat que el president del CES no prestàs els seus serveis en règim de

dedicació exclusiva, per concretar l'estatus dels vicepresidents i per fer una revisió del règim de les indemnitzacions percebudes pels membres del CES en l'exercici de les seves funcions.

Segon. L'any 2007, mitjançant la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer (BOIB núm. 52, d'1 de març de 2007) es produeix la reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. El capítol IV del Títol IV, dedicat a les institucions de la comunitat autònoma, regula els consells insulars. Entre altres aspectes, preveu la creació del Consell Insular de Formentera (article 61) i reconeix l'exercici de la potestat reglamentària als consells insulars en les competències que li són atribuïdes com a pròpies (article 72.1, en relació amb l'article 70).

Aquestes previsions impliquen un seguit d'efectes sobre la relació entre el Consell Econòmic i Social i els consells insulars, atesa la funció consultiva del CES en relació amb disposicions reglamentàries en matèria econòmica i social i la participació en la institució consultiva de representants dels consells insulars.

Tercer. En la sessió de la Comissió Permanent de 24 d'octubre de 2007, aquest òrgan aprova, a proposta de la Presidència i la Secretaria General, impulsar la reforma de la Llei reguladora del CES per concordar-la amb les previsions de l'Estatut d'autonomia.

Quart. El dia 2 de novembre de 2007, la Secretaria General sol·licita la delegació en la Comissió Permanent per aprovar el text definitiu de la reforma i comunica que, com es va acordar en la sessió de la Comissió Permanent de 24 d'octubre, aquesta es durà a terme, en la mesura del possible, a través de la Llei de mesures tributàries i administratives, que es

troba en fase de tramitació en el Parlament com a Projecte de Llei. La delegació és atorgada, d'acord amb l'article 24 j) del Reglament d'organització i funcionament del CES i amb les instruccions comunicades als consellers en la comunicació duta a terme.

D'acord amb l'article 2.1. a) , incís segon, de la Llei del CES i l'article 4 a), incís segon, del seu Reglament d'organització i funcionament, sense que hi hagi una sol·licitud per part del Govern, atès que la iniciativa sorgeix del propi òrgan de Govern del CES, s'elabora el present dictamen pel procediment especial abreujat, previst en la norma de funcionament intern aprovada el 20 de novembre de 2001 i que consisteix en l'elaboració d'una proposta que ha de ser debatuda i, si escau, aprovada per la Comissió Permanent. En virtut d'aquest procediment, els Serveis Tècnics elaboren una proposta, que conté el text de la modificació que es pretén dur a terme i que és, finalment, aprovada en la sessió de la Comissió Permanent de 14 de novembre de 2007.

II. Contingut de les normes sotmeses a dictamen

El contingut de les disposicions que es pretenen modificar és el següent:

En primer lloc, l'article 2.1 a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social, i article 4 a) del seu Reglament d'organització i funcionament (amb contingut idèntic), que actualment preveuen l'emissió de dictamen preceptiu i no vinculant , en relació amb les matèries següents:

Primer. Avantprojectes de llei i projectes de decret que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, tret de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals

Segon. Avantprojectes de llei o projectes de disposicions administratives que afectin substancialment l'organització, els competències o el funcionament del Consell Econòmic i Social

Tercer. Qualsevol altra matèria sobre la qual, d'acord amb l'establert en una llei, sigui obligatori consultar-ho

En segon lloc, l'article 4 de la Llei del CES, que regula la composició del Consell i que preveu el següent:

El Consell Econòmic i Social estarà integrat per un total de trenta-set membres, els quals han de tenir la condició política de ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb la distribució següent:

- a) El president*
- b) EL grup I estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions empresarials*
- c) El grup II estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions sindicals*
- d) El grup III estarà constituït per dotze membres distribuïts de la manera següent:*

Un representant del sector agrari

Un representant del sector pesquer

Un representant del sector d'economia social

Un representant de les associacions de consumidors i usuaris

Un representant de la Universitat de les Illes Balears

Un representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals

Un representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient

Cinc experts en matèria econòmica i social i mediambiental, elegits entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. Tres a proposta dels consells insulars i dos a proposta del Govern de les Illes Balears

En tercer lloc, l'article 6 del Reglament d'organització i funcionament del CES té el mateix contingut que l'article 4 de la Llei, tot i que afegeix:

Cada una de les organitzacions, sectors i administracions representades en els distints grups pot designar un nombre de suplents igual al de vocals titulars que tenguin en el Consell, els quals exerciran les funcions dels membres titulars en els supòsits i condicions prevists en aquest Reglament.

El Consell de Govern de les Illes Balears, després d'haver rebut les propostes i les designacions corresponents, atès l'article 5 de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, en nomenarà els membres mitjançant decret.

III. Observacions

I. Pel que fa a la iniciativa d'elaborar al dictamen i al procediment aplicat

L'elaboració d'aquest dictamen respon, d'una banda, al seu caràcter d'òrgan de deliberació, proposta i assessorament de la comunitat autònoma i, d'altra, a la conveniència que l'impuls de modificacions del seu règim jurídic es recolzi en el consens dels elements que conformen la institució. Per aquest motiu, es considera que la promoció d'una reforma legislativa (amb conseqüències sobre les corresponents disposicions reglamentàries de desplegament) per iniciativa pròpia, encara que sigui conseqüència de l'aplicació de l'Estatut d'autonomia, s'ha de dur a terme a través d'un dictamen, que constitueix l'expressió formalitzada de l'opinió de la institució, més enllà de la dels seus òrgans, organitzacions representades o consellers considerats individualment. En aquest sentit, el procediment aplicat i la

delegació del el Ple en la Comissió Permanent per al debat i aprovació definitiva del dictamen garanteixen plenament el compliment de les premisses esmentades.

Com s'ha dit, els articles 2.1.a), incís segon, de la Llei reguladora del CES i 4.a), incís segon, del seu Reglament d'organització i funcionament preveuen la preceptivitat del dictamen del CES en relació amb aquelles disposicions que n'afectin "substancialment l'organització, les competències o el funcionament".

II. Pel que fa als efectes de l'Estatut d'autonomia sobre la relació entre el Consell Econòmic i Social i els Consells Insulars

Aquests efectes es despleguen, d'una banda, en la conformació del grup III del CES i, d'altra, en l'exercici de la tasca consultiva de la institució.

A) En relació amb els efectes sobre la conformació del grup III, cal recordar que els articles 4 d) de la Llei reguladora del CES i 6 d) del Reglament d'organització i funcionament estableixen, en concordança amb l'article 5.3 de la llei, que el grup III estarà format per dotze membres designats pel Govern de les Illes Balears, havent consultat les institucions, entitats i associacions de rellevància de cada sector, distribuïts de la manera que s'ha indicat en l'apartat dedicat al contingut de les normes sotmeses a dictamen:

Un representant del sector agrari

Un representant del sector pesquer

Un representant del sector d'economia social

Un representant de les associacions de consumidors i usuaris

Un representant de la Universitat de les Illes Balears

Un representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals

Un representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient

Cinc experts en matèria econòmica i social i mediambiental, elegits entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. Tres a proposta dels consells insulars i dos a proposta del Govern de les Illes Balears

La creació d'un quart consell insular obliga, segons la nostra opinió, a incloure un representant designat pel Consell Insular de Formentera i, per tant, a replantejar la conformació d'aquest grup III i, concretament, la del subgrup format pels cinc experts en matèria social, econòmica o ambiental, ja que la pretensió de la Llei i el Reglament amb la previsió de 3 membres designats pels consells insulars, sembla respondre a la voluntat de designar un representant per cada consell, d'acord amb l'organització territorial insular prèvia a la reforma de l'Estatut d'autonomia.

El CES opina, d'acord amb aquesta consideració, que la modificació de l'article 4 d) la Llei i 6 d) del Reglament ha de mantenir el nombre actual de consellers, substituint un representant designat pel Govern per un que designi el Consell de Formentera, la qual cosa és coherent amb l'assumpció de competències per part dels consells insulars en detriment del Govern que contempla el nou Estatut d'autonomia.

B) En relació amb els efectes sobre la tasca consultiva del CES, cal analitzar si el nou règim establert per l'Estatut d'autonomia afecta l'àmbit

de la preceptivitat dels dictàmens¹. En aquest sentit, cal tenir en compte el següent:

L'article 1 de la Llei del CES estableix que aquest és un òrgan col·legiat de caràcter consultiu, de participació, d'estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social a les Illes Balears", de la qual cosa es desprèn que la seva tasca es dirigeix al conjunt de les institucions de la comunitat autònoma i no només del Govern.

L'article 2 de la Llei del CES i l'article 4 del Reglament disposen que aquest té, entre altres funcions, l'emissió de dictàmens preceptius i no vinculants sobre avantprojectes de llei i projectes de decret en matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació.

L'article 47.2 de l'Estatut d'autonomia estableix que " els consells insulars podran sol·licitar del Govern l'adopció d'un projecte de llei o remetre a la Mesa del Parlament una proposició de llei i delegar davant aquesta cambra un màxim de tres delegats encarregats de defensar-la". Aquest article implica la modificació de l'article 111 del Reglament del Parlament, que exigeix l'aval d'una quarta part dels total dels diputats o d'un grup parlamentari.

---

¹ Pel que fa a l'emissió d'informes o estudis, l'article 2 .1. c) de la Llei del CES i l'article 4 c) del Reglament d'organització i funcionament preveuen que es poden dur a terme per iniciativa pròpia o a sol·licitud del Govern. En aquest sentit, es pot plantejar la possibilitat de modificar aquesta disposició incolent els Consells Insulars, tot i que això no es desprèn del que disposa l'Estatut d'autonomia, tenint en compte que els dictàmens es refereixen a la normes i que aquestes són l'objecte de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària i que és, precisament, en aquest àmbit i no en un altre que l'Estatut introdueix modificacions que afecten els Consells Insulars i que, per contra, els informes o estudis als quals es refereixen els articles esmentats tracten "qüestions socioeconòmiques, laborals o socials d'interès per a les Illes Balears" i, per tant, no estan necessàriament relacionats amb la iniciativa legislativa o la potestat reglamentària.

L'article 65 de l'Estatut d'autonomia reconeix al Ple dels Consells Insulars l'exercici de la iniciativa legislativa davant el Parlament i la funció normativa. Aquesta "funció normativa" dels Consells inclou la potestat reglamentària, fins ara reservada al Govern (article 38 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del govern) i està reconeguda expressament en l'article 72 de l'Estatut, en relació amb totes aquelles matèries considerades com a pròpies. Aquestes matèries són, d'acord amb l'article 70 de l'Estatut:

- Urbanisme i habitabilitat
- Règim local
- Informació turística. Ordenació i promoció turística
- Serveis socials i assistència social. Desenvolupament comunitari i integració. Política de protecció i atenció a persones dependents. Complementos de la Seguretat Social no contributiva. Voluntariat social. Polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social
- Inspecció tècnica de vehicles
- Patrimoni monumental, cultural, històric, artístic, arquitectònic, arqueològic i paisatgístic en el seu àmbit territorial i dipòsit legal de llibres
- Activitats classificades. Parcs aquàtics. Infraccions i sancions
- Tutela, acolliment i adopció de menors
- Esport i lleure, Foment i promoció de les activitats esportives i d'oci
- Transports terrestres
- Espectacles públics i activitats recreatives

- Agricultura, ramaderia i pesca. Qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven
- Ordenació del territori, incloent-hi el litoral
- Artesania. Foment de la competitivitat, la capacitat i el desenvolupament de les empreses artesanes, Promoció de productes artesans. Creació de canals de comercialització
- Carreteres i camins
- Joventut. Disseny i aplicació de polítiques, plans i programes destinats a joventut
- Caça. Regulació, vigilància i aprofitament dels recursos cinegètics
- Cultura. Activitats artístiques i culturals. Foment i difusió de la creació i producció teatral, musical, cinematogràfica i audiovisual, literària, de dansa i d'arts combinades. Promoció i animació sociocultural
- Museus, arxius i biblioteques de titularitat autonòmica, en el seu àmbit territorial. Conservatoris de música, serveis de belles arts, hemeroteques i institucions similars, d'àmbit insular
- Polítiques de gènere. Conciliació de la vida familiar i laboral. Dona

El caràcter econòmic i Social de la majoria d'aquestes matèries és, d'acord amb el criteri d'aquest CES, indiscutible. En aquest sentit, ens remetem al treball sobre la preceptivitat dels dictàmens presentat per aquest CES en les jornades de Consells Econòmics i Socials que tingueren lloc a Palma el mes de juny de 2004, on s'analitza l'àmbit material de la preceptivitat i els seus

efectes i s'aborda amb profunditat la reflexió sobre la consideració d'una matèria com a econòmica i/o social.

De tot l'exposat es desprèn que:

- La potestat d'iniciativa legislativa dels consells insulars no afecta la funció consultiva del CES, ja que els dictàmens són preceptius en relació amb avantprojectes de llei, que només pot elaborar i presentar el Govern.

- Els consells insulars poden establir, en les competències que li són pròpies, disposicions reglamentàries de caràcter general en matèria econòmica i social. L'exercici d'aquesta potestat, reservada al Govern fins l'entrada en vigor de la reforma Estatut d'autonomia, s'insereix en l'àmbit de la preceptivitat de la sol·licitud de dictamen al CES, la qual cosa significa que els consells insulars hauran de trametre obligatòriament tots aquells projectes de reglaments en matèria econòmica i social, en l'àmbit de les seves competències, independentment de la denominació que aquests adoptin, ja que la redacció actual dels articles 2.1.a) de la Llei del CES i 4.a) del Reglament d'organització i funcionament fa referència als projectes de decret perquè aquesta és la forma que, d'acord amb l'article 39 de la Llei 4/2001, del Govern, adopta l'exercici d'aquesta potestat.

III. Com a **observació final**, aquest CES considera oportú suggerir que s'inclogui, en els articles 4 b) i c) de la Llei i 6 b) i c) del Reglament, la menció, en relació amb el grup I II, a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, d'acord amb el que disposa l'article 5.1. i 2 de la Llei.

IV. Conclusions

D'acord amb les observacions exposades, aquest CES proposa la modificació dels articles següents de la seva Llei reguladora i el seu Reglament d'organització i funcionament, en els termes següents (la modificació s'indica en negreta):

A) Pel que fa al contingut dels articles 2.1 a) de la Llei i 4 a) del Reglament, es proposa que la modificació següent :

1. Corresponen al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears les funcions següents:

a) Emetre dictamen amb caràcter preceptiu i no vinculant, en relació amb les matèries següents:

*Primer. Avantprojectes de llei, projectes de decret i **projectes de reglaments dels Consells Insulars, independentment de la denominació que adoptin**, que regulin matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, tret de l'avantprojecte de llei de pressuposts generals*

Segon. Avantprojectes de llei o projectes de disposicions administratives que afectin substancialment l'organització, els competències o el funcionament del Consell Econòmic i Social

Tercer. Qualsevol altra matèria sobre la qual, d'acord amb l'establert en una llei, sigui obligatori consultar-ho

B) Pel que fa al contingut dels articles 4 de la Llei i 6 del Reglament, en allò en què coincideixen íntegrament :

El Consell Econòmic i Social estarà integrat per un total de trenta-set membres, els quals han de tenir la condició política de ciutadans de les Illes Balears, d'acord amb la distribució següent:

- a) El president
- b) El grup I estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions empresarials **més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma**
- c) El grup II estarà integrat per dotze membres en representació de les organitzacions sindicals **més representatives en l'àmbit de la comunitat autònoma**
- d) El grup III estarà constituït per dotze membres distribuïts de la manera següent:
- Un representant del sector agrari
  - Un representant del sector pesquer
  - Un representant del sector d'economia social
  - Un representant de les associacions de consumidors i usuaris
  - Un representant de la Universitat de les Illes Balears
  - Un representant de les organitzacions representatives dels interessos de les entitats locals
  - Un representant de les associacions i organitzacions que tinguin com a finalitat principal la protecció del medi ambient
  - Cinc experts en matèria econòmica i social i mediambiental, elegits entre persones amb especial preparació i de prestigi reconegut en l'àmbit corresponent. **Quatre** a proposta dels consells insulars i **un** a proposta del Govern de les Illes Balears

Finalment, es proposa mantenir l'afegit de l'article 6 del Reglament d'organització i funcionament, respecte a l'article 4 de la Llei.

La secretària general
(per designació de la C. Permanent)
Núria Garcia Canals
Palma, 14 de novembre de 2007

Vist i plau
El president

Llorenç Huguet Rotger